

รายงานรายรอบรายเขตระดับโครงการ

เขตตรวจราชการที่ 15 : จังหวัด เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน

การตรวจราชการรอบที่ 3 วันที่ 1 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2553 ถึง 30 กันยายน พ.ศ. 2553

โครงการ สร้างอาชีพใหม่ให้คนว่างงาน

นโยบายรัฐบาล : นโยบายด้านสังคมและคุณภาพชีวิต

สถานที่ : จังหวัดเชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง และลำพูน

- หน่วยรับตรวจ
1. สำนักงานจัดหางานจังหวัดเชียงใหม่
 2. สำนักงานจัดหางานจังหวัดแม่ฮ่องสอน
 3. สำนักงานจัดหางานจังหวัดลำปาง
 4. สำนักงานจัดหางานจังหวัดลำพูน

มิติประสิทธิผล :

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 กรมการจัดหางานได้รับการจัดสรรเงินงบประมาณจำนวน 3,218,400 บาท เพื่อดำเนินโครงการสร้างอาชีพใหม่ให้คนว่างงาน โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อให้คนว่างงาน คนตกงานเนื่องจากถูกเลิกจ้าง แรงงานหลังฤดูเก็บเกี่ยว แรงงานไทย ที่เดินทางกลับจากต่างประเทศ ผู้ประสบภัยธรรมชาติ ผู้ที่ขึ้นทะเบียนคนยากจน รวมทั้งประชาชนทั่วไป ได้มีความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพอิสระ สามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพใหม่ได้ต่อไป

2. เพื่อให้ผู้สำเร็จการฝึกอบรมได้รับวัสดุอุปกรณ์ในการนำไปประกอบอาชีพได้

3. เพื่อสร้างรายได้และคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับคนว่างงาน คนตกงานเนื่องจากถูกเลิกจ้าง แรงงานหลังฤดูเก็บเกี่ยว แรงงานไทยที่เดินทางกลับจากต่างประเทศ ผู้ประสบภัยธรรมชาติ ผู้ที่ขึ้นทะเบียนคนยากจน รวมทั้งประชาชนทั่วไป

4. เพื่อลดปัญหาการว่างงาน การอพยพเคลื่อนย้ายแรงงาน และรองรับแรงงานที่ถูกเลิกจ้าง

สำหรับเป้าหมายการดำเนินงานโครงการฯ คือ การฝึกอบรมกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 100 รุ่น รุ่นละ 20 คน ให้ได้รับวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นในการประกอบอาชีพในวงเงินรุ่นละ 15,000 บาท โดยให้พิจารณาตามความจำเป็นของอาชีพที่กลุ่มเป้าหมายเลือกอบรม กรณีให้เป็นรายบุคคลกำหนดให้ได้รายละไม่เกิน 5,000 บาท ซึ่งเป็นการส่งเสริมการประกอบอาชีพแบบครบวงจรให้กับผู้ถูกเลิกจ้าง / ผู้ได้รับวัสดุอุปกรณ์ในการนำไปประกอบอาชีพใหม่ เพื่อให้มีรายได้เลี้ยงตนเอง ไม่เป็นภาระต่อครอบครัวและสังคม และลดปัญหาการว่างงาน

ในการดำเนินโครงการสร้างอาชีพใหม่ให้คนว่างงาน หน่วยรับตรวจในเขตตรวจราชการที่ 15 ได้แก่ สำนักงานจัดหางานจังหวัดเชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน ได้รับการจัดสรรงบประมาณจากส่วนกลาง ดังนี้

- (1) จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 32,000 บาท เป้าหมายอบรม 1 รุ่น / 20 คน
- (2) จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน 64,000 บาท เป้าหมายอบรม 2 รุ่น / 40 คน
- (3) จังหวัดลำปาง จำนวน 32,000 บาท เป้าหมายอบรม 1 รุ่น / 20 คน
- (4) จังหวัดลำพูน จำนวน 32,000 บาท เป้าหมายอบรม 1 รุ่น / 20 คน

จากการตรวจราชการเขตตรวจราชการที่ 15 ระหว่างเดือนสิงหาคม – กันยายน 2553 สรุปได้ดังนี้

1. จังหวัดเชียงใหม่ ดำเนินการจัดฝึกอบรม 1 รุ่น ในหลักสูตร “เทคนิคการตัดเย็บและออกแบบเสื้อผ้า” ที่อำเภอจอมทอง ระหว่างวันที่ 8 – 9 และ 15 – 16 พฤษภาคม 2553 ณ ที่ทำการกลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์จากผ้าบ้านเชิงตอย ตำบลสบเตี๊ยะ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ จากการติดตามผลหลังการฝึกอบรม พบว่า กลุ่มมีการแบ่งงานกันทำเป็นขั้นตอนตามลักษณะชิ้นงาน สมาชิกบางส่วนทำงานที่บ้านของตนและส่งชิ้นงานมาประกอบที่บ้านหัวหน้ากลุ่มซึ่งมีสถานที่พร้อมรองรับการทำงานของสมาชิกในกลุ่มได้อย่างดี อย่างไรก็ตาม ควรเพิ่มเติมความรู้ในการบริหารจัดการและการจัดทำบัญชีที่ถูกต้องเพื่อให้สมาชิกกลุ่มตรวจสอบได้ เจ้าหน้าที่สำนักงานจัดหางานจังหวัดเชียงใหม่ได้ติดตามผลครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม – 1 กรกฎาคม 2553 และครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม – 20 สิงหาคม 2553 พบว่าสมาชิกกลุ่มมีรายได้เพิ่มขึ้นเฉลี่ยเดือนละ 260 บาท และ 2,231 บาท ตามลำดับ รวมเป็นเงิน 2,491 บาท/คน/เดือน สำหรับผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดของโครงการเรื่อง “ร้อยละของแรงงานที่ผ่านการฝึกอบรมและสามารถประกอบอาชีพได้ภายใน 3 เดือน” พบว่า ผู้ผ่านการฝึกอบรมได้ประกอบอาชีพและมีรายได้ 20 คน จากผู้เข้ารับการอบรม 24 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33

2. จังหวัดแม่ฮ่องสอน ดำเนินการจัดฝึกอบรม 2 รุ่น ดังนี้

- หลักสูตร “พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์” ระหว่างวันที่ 5-8 เมษายน 2553 ณ ศูนย์พัฒนาทักษะการเรียนรู้ ICT แม่ฮ่องสอน อาคารสามหมอก ถนนขุนลุมประพาส ตำบลจองคำ อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน พบว่าแนวคิดของการจัดอบรมหลักสูตรนี้สอดคล้องกับนโยบายของจังหวัดแม่ฮ่องสอนที่ต้องการสร้างเยาวชนของจังหวัดให้มีทักษะด้าน IT และสนองต่อความต้องการของตลาดแรงงานในจังหวัดด้วย ทั้งนี้ นายกเทศมนตรีเมืองแม่ฮ่องสอน (นายสุเทพ นุชทรวง) และผู้อำนวยการวิทยาลัยชุมชนแม่ฮ่องสอน (นายโยธิน บุญเฉลย) ให้การสนับสนุนทั้งด้านสถานที่และวิทยากร หลังจบการอบรมมีการดำเนินการในลักษณะ SME สามารถรับงานมาทำเป็นฟรีแลนซ์ ได้ เช่น ทำเว็บ ซ่อม / ขายเครื่องคอมพิวเตอร์ รวมถึงวัสดุอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ การวางระบบเครือข่าย การสร้างสื่อการเรียนการสอน ตลอดจนการค้าในระบบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (e - Commerce) ในการติดตามผลหลังการฝึกอบรม พบว่า ในระยะแรกสมาชิกกลุ่มสามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพมีรายได้เฉลี่ยเดือนละ 1,970 บาท สำหรับผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดของโครงการ

เรื่อง "ร้อยละของแรงงานที่ผ่านการฝึกอบรมและสามารถประกอบอาชีพได้ภายใน 3 เดือน" พบว่าผู้ผ่านการฝึกอบรมได้ประกอบอาชีพและมีรายได้ทั้ง 20 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ของผู้เข้ารับการอบรม

- หลักสูตร "การเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์จากตะไคร้หอม" ระหว่างวันที่ 7 - 9 มิถุนายน 2553 ณ ห้องประชุมวิทยาลัยชุมชนแม่ฮ่องสอน อำเภอเมือง-จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีผู้เข้าอบรม 20 คน และผ่านการฝึกอบรมทั้ง 20 คน จากการติดตามพบว่า กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุในชุมชน มีบางส่วนเป็นผู้ว่างงาน ได้ฝึกอบรมทำยาหม่อง สบู่ น้ำมันเหลือง และโอโรมา จากตะไคร้หอมและน้ำมันงา ซึ่งเป็นวัตถุดิบที่มีในท้องถิ่น อย่างไรก็ตาม หากได้รับการพัฒนาในเรื่องของรูปลักษณ์ผลิตภัณฑ์ การบรรจุหีบห่อ การจัดทำฉลากระบุคุณสมบัติและส่วนผสมที่ชัดเจน จะทำให้เป็นสินค้าที่ได้มาตรฐาน และมีความน่าเชื่อถือสามารถตลาดได้ง่ายขึ้น รวมถึงความรู้เพิ่มเติมด้านการตลาดและการบริหารจัดการ สำหรับผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดของโครงการเรื่อง "ร้อยละของแรงงานที่ผ่านการฝึกอบรมและสามารถประกอบอาชีพได้ภายใน 3 เดือน" พบว่าขณะนี้ยังอยู่ในระหว่างการจัดตั้งกลุ่ม และเริ่มต้นประชาสัมพันธ์จำหน่ายสินค้าโดยมีการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานท้องถิ่นด้วย

3. จังหวัดลำปาง ดำเนินการจัดฝึกอบรม 1 รุ่น ในหลักสูตร "การจักสานตะกร้า" ระหว่างวันที่ 2 - 7 พฤษภาคม 2553 ณ ศาลาเอนกประสงค์ บ้านท่ากลาง หมู่ 2 ตำบลบ้านท่า อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง จากการติดตามผลหลังฝึกอบรมของเจ้าหน้าที่สำนักงานจัดหางานจังหวัดลำปางในเดือนมิถุนายน และ กรกฎาคม 2553 พบว่า สมาชิกกลุ่มสามารถนำความรู้มาประกอบอาชีพเสริมมีรายได้เพิ่มขึ้นเฉลี่ยเดือนละ 450 - 1,000 บาท/คน และเนื่องจากผู้ฝึกอบรมส่วนใหญ่มีอาชีพหลัก คือ ทำนาและรับจ้างทำการเกษตร ประกอบกับช่วงติดตามผลเป็นช่วงที่สำเร็จการฝึกใหม่ ๆ จึงยังไม่มีเวลามากพอในการฝึกฝีมือ จึงต้องใช้เวลาในการทำชิ้นงานค่อนข้างมาก ทำให้รายได้จากการจักสานตะกร้ายังไม่มากนัก อย่างไรก็ตามเจ้าหน้าที่และวิทยากรรวมทั้งผู้เข้าชุมชนได้ให้ความช่วยเหลือให้คำปรึกษาแนะนำและเพิ่มเติมความรู้ในการพัฒนาทักษะฝีมือจักสานให้เป็นไปตามความต้องการของตลาดอย่างต่อเนื่อง เพื่อที่จะช่วยให้ผลิตชิ้นงานได้รวดเร็ว มีคุณภาพ และราคาดีขึ้น สำหรับผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดของโครงการเรื่อง "ร้อยละของแรงงานที่ผ่านการฝึกอบรมและสามารถประกอบอาชีพได้ภายใน 3 เดือน" พบว่า ผู้ผ่านการฝึกอบรมได้ประกอบอาชีพและมีรายได้ทั้ง 20 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ของผู้เข้ารับการอบรม

4. จังหวัดลำพูน ดำเนินการจัดฝึกอบรม 1 รุ่น ในหลักสูตร "การเพาะหัวเชื้อเห็ด" ระหว่างวันที่ 19 - 21 มกราคม 2553 ณ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ จากการติดตามผลการประกอบอาชีพหลังการฝึก พบว่า กลุ่มผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความเข้มแข็งมาก สมาชิกกลุ่มมีจำนวน 20 คน มีอาชีพหลัก คือ ทำนาและรับจ้างเก็บลำไย เดิมกลุ่มนี้เคยอบรมเรื่องการเพาะเห็ด และมีรายได้จากการเพาะเห็ดขายประมาณ 1,700 - 2,000 บาท และต้องการมีความรู้เพิ่มขึ้น สำนักงานจัดหางานจังหวัดลำพูน จึงจัดหาวิทยากรจากมหาวิทยาลัยแม่โจ้ จ.เชียงใหม่ มาฝึกอบรมให้ความรู้ต่อยอดและสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นในการประกอบอาชีพ เมื่อฝึกจบแล้วสมาชิกทุกคนสามารถรวมกลุ่มประกอบอาชีพได้ โดยเน้นการเพาะหัวเชื้อเห็ดนอกเหนือจากการขายเห็ด ทำให้ลดต้นทุนและมีรายได้เพิ่มขึ้นเป็นจำนวน 2,400 - 2,600 บาท/คน/เดือน ทั้งนี้ มีตลาดรองรับเป็นกลุ่มคนในท้องถิ่นหรือใกล้เคียง จากการตรวจเยี่ยมพบว่า กลุ่ม

เพาะเห็ดฯ มีสถานที่ดำเนินการที่เหมาะสมพอควรแก่อัตภาพมีการมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบ มีการบริหารจัดการโดยแสดงข้อมูลพื้นฐานทางการเงินและผลการดำเนินงานเป็นรายเดือน อย่างไรก็ตาม หากได้เรียนรู้วิธีการบริหารจัดการโดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการเงิน จะสามารถทำงานได้อย่างเป็นระบบและสามารถแสดงข้อมูลให้สมาชิกกลุ่มฯ ได้ชัดเจนมากขึ้น สำหรับผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดของโครงการเรื่อง "ร้อยละของแรงงานที่ผ่านการฝึกอบรมและสามารถประกอบอาชีพได้ภายใน 3 เดือน" พบว่า ผู้ผ่านการฝึกอบรมได้ประกอบอาชีพและมีรายได้ทั้ง 20 คนคิดเป็นร้อยละ 100 ของผู้เข้ารับการอบรม

❑ ผลการตรวจติดตามความเสี่ยง/จุดอ่อนตามหลักธรรมาภิบาลของโครงการ

ตารางแสดงค่าดัชนีความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล

รอบ ที่	ประเด็น ความเสี่ยง	จังหวัดเชียงใหม่			จังหวัดแม่ฮ่องสอน			จังหวัดลำปาง			จังหวัดลำพูน			เฉลี่ยทุก จังหวัด
		โอกาส	ผลกระทบ	ดัชนี	โอกาส	ผลกระทบ	ดัชนี	โอกาส	ผลกระทบ	ดัชนี	โอกาส	ผลกระทบ	ดัชนี	ดัชนี
1	N 1	3	3	9	3	3	9	3	3	9	3	3	9	9
2	N 1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
3	N 1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

ความเสี่ยงด้านการตอบสนองความต้องการที่แท้จริงของประชาชน (Negotiation Risk)

N 1 ความเสี่ยงต่อการไม่เป็นไปตามหลักการมีส่วนร่วมของประชาชนผู้รับบริการหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ในเรื่องประชาชนกลุ่มเป้าหมายของโครงการไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตรการฝึกอบรม (ค่าดัชนีความเสี่ยงก่อนออกตรวจ = 12)

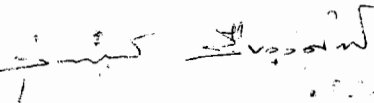
ในการตรวจราชการรอบที่ 2 พบว่า สำนักงานจัดหางานจังหวัดทั้ง 4 จังหวัดได้ดำเนินการตามข้อเสนอแนะที่ให้ไว้ในรอบที่ 1 แล้ว โดยทุกจังหวัดได้มีการประชุมชี้แจง หรือมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบศึกษาทำความเข้าใจในโครงการ วิธีการดำเนินงาน การคัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย / หลักสูตรโดยเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนที่จะเข้ารับการฝึกอบรม ตลอดจนระเบียบที่เกี่ยวข้องก่อนดำเนินการ นอกจากนี้ได้นำปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการ เช่น วัสดุในท้องถิ่น การแปรรูปผลผลิต ตลาดรองรับเมื่อจบการอบรม ทุนในการประกอบอาชีพ เป็นต้น มาเป็นข้อมูลในการประชุมและชี้แจงรายละเอียดของโครงการให้ประชาชนกลุ่มเป้าหมายได้รับทราบ ประกอบการพิจารณาคัดเลือกหลักสูตรรวมทั้งเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนกลุ่มเป้าหมายในการกำหนดหลักสูตรการฝึกอบรม โดยหน่วยรับผิดชอบได้สอดแทรกนำปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพหลังจบการฝึกอบรมมาชี้แจงให้ทราบด้วย ทำให้กลุ่มเป้าหมายได้รับข้อมูลที่ถูกต้อง สามารถตัดสินใจเลือกหลักสูตรฝึกอบรมที่ตรงตามความต้องการและมีตลาดรองรับ ดังนั้นในการตรวจราชการรอบที่ 2 จึงไม่พบประเด็นความเสี่ยงในเรื่องดังกล่าวแต่อย่างใด

จากการตรวจติดตามประเมินผลภาพรวมโครงการในรอบการตรวจราชการที่ 3 (Monitoring/Evaluation) สำนักงานจัดหางานจังหวัดทั้ง 4 จังหวัด ได้มีการติดตามผลการมีอาชีพ มีรายได้ ของสมาชิกกลุ่ม รวมถึงการจัดสรรผลประโยชน์ที่เป็นธรรมให้แก่สมาชิกกลุ่มหลังเสร็จสิ้นการอบรมแล้วโดยวิธีการต่างๆ ทั้งทางโทรศัพท์ ส่งแบบสอบถาม ส่งเจ้าหน้าที่เข้าไปดูและสอบถามข้อมูลด้วยตนเอง รวมทั้งตรวจเยี่ยมและให้คำปรึกษาแนะนำ พบว่า สำนักงานจัดหางานจังหวัดทั้ง 4 จังหวัด ดำเนินการผ่านเกณฑ์ตามตัวชี้วัดของโครงการฯ เรื่อง "ร้อยละของแรงงานที่ผ่านการฝึกอบรมและสามารถประกอบอาชีพได้ภายใน 3 เดือน" ทุกจังหวัด จึงไม่พบประเด็นความเสี่ยงในด้านอื่นๆ เกิดขึ้นในการดำเนินโครงการในรอบการตรวจราชการที่ 3 แต่อย่างใด ดังนั้นคณะผู้ตรวจราชการฯ จึงคงค่าดัชนีความเสี่ยงของสำนักงานจัดหางานจังหวัดเชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง และลำพูน ไว้ที่ระดับ 1 ซึ่งถือว่าเป็นความเสี่ยงที่ยอมรับได้

☐ ข้อเสนอแนะเพื่อลดความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาลของโครงการ โดยอ้างอิงกับหลักการของเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA) ในมิติต่างๆ

- ไม่มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ลงชื่อ

(นางสุทัศน์ สิบวงศ์แพทย์)

หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงแรงงาน เขตตรวจราชการที่ 15